

ROMÂNIA

INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICĂ

**Strategia de dezvoltare a
Sistemului Statistic National si a
statisticii oficiale a României
în perioada 2015-2020^{*)}**

- document de politici publice -

^{*)} Activitățile aferente anului 2014 au fost incluse și realizate în Programul Statistic National Anual 2014

CUPRINS

MISIUNEA, VIZIUNEA SI VALORILE INSTITUTULUI NATIONAL DE STATISTICĂ	4
1 Introducere	5
2 Informatii generale relevante	5
2.1 Rezultatele strategiei 2008 – 2013	6
2.1.1 În domeniul Sistemului Statistic National	6
2.1.2 Situatia existentă în domeniul Sistemului Informatic Statistic National	8
3 Priorități, politici si cadrul juridic existent	10
3.1 Prioritățile pentru perioada 2015-2020	10
3.2 Cadrul juridic al statisticii oficiale din România si responsabilitățile instituționale ale INS ..	11
4 Definirea problemei	13
5 Obiective.....	13
5.1 Obiectiv general	13
5.2 Obiective specifice	14
6 Principii generale.....	16
7 Directii de actiune.....	17
7.1 Consolidarea structurii si funcționării coordonate a Sistemului Statistic National	17
7.2 Modernizarea si eficientizarea Sistemului Statistic National.....	18
7.2.1 Perfectionarea, întărirea si modernizarea infrastructurii IT&C a Institutului National de Statistică.	18
7.2.2 Metodologii si procese statistice	19
7.3 Extinderea utilizării surselor de date administrative în procesul statistic.....	19
7.4 Dezvoltarea produselor si serviciilor statistice	20
7.4.1 Conturi Nationale; indicatori macroeconomici.....	20
7.4.2 Statistica preturilor.....	21
7.4.3 Statistici privind populatia, demografia si migratia internatională.....	21
7.4.4 Statistica pietei muncii	21
7.4.5 Statistica educatiei si a sănătății.....	22
7.4.6 Statistica veniturilor si conditiilor de viață	22
7.4.7 Statistica agricolă.....	22
7.4.8 Statistica mediului.....	22
7.4.9 Statistici de intreprindere; Statistica structurală	23
7.4.10 Indicatori Economici pe Termen Scurt	23
7.4.11 Statisticile comertului international cu bunuri.....	24
7.4.12 Sisteme integrate de indicatori statistici.....	24
7.5 Îmbunătățirea calității produselor si serviciilor statistice	24
7.6 Dezvoltarea resurselor umane	26
7.7 Îmbunătățirea promovării produselor si serviciilor statistice	27
7.7.1 Diseminarea datelor statistice.....	27
7.7.2 Publicatii statistice	28

7.7.3	<i>Diseminarea electronică</i>	28
7.7.4	<i>Marketing si comunicare statistică</i>	28
7.7.5	<i>Formarea culturii statistice a publicului</i>	29
8	Rezultatele politicilor publice	29
9	Rezultatele actiunilor	30
10	Indicatori	30
11	Implicatii pentru buget	30
12	Implicatii juridice	32
13	Proceduri de monitorizare, evaluare	33
14	Etape ulterioare si institutii responsabile	33

MISIUNEA, VIZIUNEA SI VALORILE INSTITUTULUI NATIONAL DE STATISTICĂ

Misiunea Misiunea Institutului National de Statistică este aceea de a satisface nevoile de informare ale tuturor categoriilor de utilizatori de statistici oficiale, prin producerea de date statistice de încredere, furnizate imparțial și nediscriminatoriu pentru fundamentarea deciziilor privind dezvoltarea economică și socială a țării și pentru cunoașterea, de către publicul larg, a realităților societății românești.

Viziunea La finele anului 2020, Sistemul Statistic National va funcționa ca o structură integrată, coordonată, eficientă și inovativă, deplin aliniată Acquis-ului Statistic Comunitar și Codului de Practici al Statisticilor Europene.

Valorile Valorile Institutului National de Statistică, bazate pe principiile fundamentale ale statisticii oficiale, ale Codului de Practici al Statisticilor Europene și ale Codului etic al statisticianului, definesc modul în care statisticianul este ferm angajat să lucreze în cadrul Sistemului Statistic National și să relateze cu partenerii săi interni și externi pentru a realiza obiectivele misiunii și viziunii. Astfel, valorile statisticianului ce acționează în domeniul statisticii oficiale sunt:

1. încrederea și respectul reciproc, atât în relațiile interne, cât și cu partenerii săi;
2. integritatea profesională, prin înalte standarde de calificare, pregătire teoretică și practică, de etică și morală;
3. gândirea inovatoare, pentru continua îmbunătățire a muncii statisticianului;
4. comunicarea și colaborarea cu furnizorii de informații statistice primare, cu ceilalți producători de statistici oficiale și cu utilizatorii de date, într-o manieră eficientă și transparentă, contribuind la constientizarea, înțelegerea și credibilizarea statisticii oficiale a României.

1 Introducere

Strategia de dezvoltare a Sistemului Statistic National pe perioada 2015-2020 (Strategia) este a doua din seria documentelor programatice care privesc statistica oficială, elaborate după aderarea României la Uniunea Europeană în anul 2007. Noua Strategie conține, pe de o parte, dimensiunea de continuitate determinată de necesitatea asigurării consistenței seriilor de date și consolidării rezultatelor acumulate în etapele anterioare și, pe de altă parte, dimensiunea prospectivă determinată de necesitatea ca Sistemul Statistic National să poată răspunde cât mai eficient și mai prompt, în condiții de calitate superioară a datelor și informațiilor statistice, la nevoile de cunoaștere ale tuturor categoriilor de utilizatori de date statistice.

Orizontul de timp al Strategiei se suprapune celui al cadrului multianual al Sistemului Statistic al Uniunii Europene, permițând înglobarea unui set de concepte noi, demersuri și acțiuni definitorii pentru dezvoltarea coerentă a Sistemului Statistic National, orientat, în principal, spre implementarea în sistemul statistic a priorităților și obiectivelor de anvergură strategică și a direcțiilor de acțiune ce rezultă din cadrul legal cuprins în documentele de bază la nivel european și pe plan național, precum:

- a) Comunicarea Comisiei **Europa 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii** (COM(2010) 2020 final) în conexiune cu programele naționale care vizează îndeplinirea obiectivelor **Europa 2020**;
- b) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – “Spre un management robust al calității statisticilor europene” (COM(2011) 211 final);
- c) Regulamentul (UE) nr. 99/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 asupra **Programului Statistic European 2013-2017, cu perspectiva de extindere până în 2020**;
- d) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu **asupra metodei de producție a statisticilor Uniunii Europene - o viziune pentru deceniul următor** (COM(2009) 404 final);
- e) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu asupra metodei de producție a statisticilor Uniunii Europene – document de strategie comună, prezentată la cea de a 5-a reuniune a Comitetului Sistemului Statistic European (ESSC 2010/05/6/EN);
- f) Decizia Comisiei Europene din 17 septembrie 2012 privind rolul și funcțiile Eurostat (2012/504/UE);
- g) Reforme naționale pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii la orizontul anului 2020 – Departamentul pentru Afaceri Europene, martie 2011;
- h) Programul de Guvernare 2014-2016 al Guvernului României;
- i) Acordul de Parteneriat propus de România pentru perioada de programare 2014-2020 – Ministerul Fondurilor Europene, adoptat de Comisia Europeană la data de 6 august 2014.

2 Informații generale relevante

Prin exercitarea rolului de componentă indispensabilă a procesului cunoașterii, statistica oficială se relevă ca unul dintre pilonii esențiali ai bunei guvernări, ca suport al fundamentării deciziilor la nivel micro și macroeconomic. Acest statut, prin caracteristicile ce-i sunt asociate,

impune statisticii oficiale conditia respectării întocmai a principiilor fundamentale de functionare a statisticii oficiale într-un stat democratic, precum si îndeplinirea criteriilor esentiale de obiectivitate, calitate si performanță, conferite de alinierea la metodologiile, standardele si practicile internationale în domeniu.

2.1 Rezultatele strategiei 2008 – 2013

2.1.1 În domeniul Sistemului Statistic National

Strategia de dezvoltare a Sistemului Statistic National – orizont 2008-2013 a vizat sase obiective:

1. Sporirea si consolidarea încrederii în statistică a furnizorilor de informatii si a utilizatorilor de date statistice.
2. Reunirea, într-un cadru coerent si coordonat, a serviciilor si activităților statistice din structura autorităților administratiei publice, a celorlalte autorități si institutii publice, prin constituirea, operationalizarea si consolidarea Sistemului Statistic National.
3. Integrarea deplină a Statisticii românești în Sistemul Statistic European.
4. Lărgirea sferei de cuprindere a programelor cercetărilor statistice si adaptarea programelor de cercetări la cerintele actuale si de perspectivă ale utilizatorilor de date statistice.
5. Cresterea calității în statistică la un nivel comparabil cu celelalte țări europene, introducerea si monitorizarea managementului calității în statistică.
6. Îmbunătățirea managementului în cadrul Institutului National de Statistică, întărirea infrastructurii tehnologice, organizarea si dezvoltarea resurselor umane.

Monitorizarea îndeplinirii obiectivelor Strategiei 2008-2013 a relevat următoarele **aspecte pozitive**:

- a) Statistica românească a înregistrat progrese semnificative si a atins în mai multe domenii calitatea, compatibilitatea si comparabilitatea datelor pe care le produce cu normele si standardele UE si cu performantele statistice ale celorlalte state membre ale UE;
- b) Ritmul de aliniere si conformitate, sub aspectul compatibilității, consistentei si coerentei Sistemului Statistic National cu Sistemul Statistic al Uniunii Europene a fost mentinut, ca o conditie a respectării de către România a obligatiilor ce-i revin în contextul îndeplinirii obiectivelor strategice ale statisticii oficiale, în general, ale statisticii nationale si europene, în special;
- c) Institutul National de Statistică si-a îndeplinit, în bună măsură, rolul si functiile prefigurate în Strategie, asigurând baza informatională necesară adoptării deciziilor privind politicile economice si sociale si functionarea la parametri corespunzători a Sistemul Statistic National;
- d) Cadrul de reglementare a functionării Sistemului Statistic National a fost pus în aplicare prin crearea Consiliului Statistic National (CSN) si a Comitetului Sistemului Statistic National (COMSTAT), în baza Legii organizării si functionării statisticii oficiale în România nr. 226/2009, cu modificările si completările ulterioare;
- e) Recensământul General Agricol 2010 si Recensământul Populatiei si Locuintelor 2011 au fost finalizate în graficul planificat;

- f) A fost pus în funcțiune portalul **eSOP** de colectare online a datelor statistice pentru anchetele în întreprinderi;
- g) Accesul gratuit al utilizatorilor la datele statistice prin portalul **Tempo** a fost extins la întreg setul de indicatori statistici disponibili, inclusiv prin creșterea numărului de publicații electronice ce pot fi descărcate de pe site-ul INS www.insse.ro și a ariei de adresabilitate a acestora;
- h) Comunicarea publică s-a diversificat prin creșterea numărului de întâlniri și acțiuni comune cu specialiști în domeniul economic și cu reprezentanți ai mijloacelor de comunicare în masă, în scopul creșterii credibilității statisticilor oficiale;
- i) Specialiștii statisticieni români au participat regulat la activitățile și acțiunile de elaborare și punere în aplicare a documentelor statistice oficiale ale UE, cuprinzând norme și prevederi decizionale pentru statele membre, metodologii, standarde, metode și tehnici statistice aplicabile în Sistemul Statistic European;
- j) Institutul National de Statistică a beneficiat de fonduri de natură structurală, prin programele operationale și granturi din partea UE, pentru realizarea de proiecte care vizează îmbunătățirea Sistemului Statistic National;
- k) Programele de formare profesională continuă ale statisticienilor s-au dezvoltat ca număr de acțiuni și arie de competente;
- l) Institutul National de Statistică a reușit să mențină un aparat statistic calificat și dedicat muncii complexe și pretentioase impuse de tehnicitatea și practica statisticii oficiale.

Principalele nerealizări și disfuncționalități ale Institutului National de Statistică și, în ansamblu, ale Sistemului Statistic National sunt:

1. Institutul National de Statistică are încă resurse limitate în coordonarea activității celorlalți producători de statistici oficiale, în special în ceea ce privește asistarea lor în aplicarea Legii statisticii oficiale din România și a Codului de Practici al Statisticilor Europene, precum și în privința monitorizării constante a acestui proces, ceea ce se traduce în:
 - a) implementarea inconsistentă a Codului de Practici al Statisticilor Europene în Sistemul Statistic National,
 - b) multiplicarea eforturilor de colectare a datelor,
 - c) menținerea unei sarcini de răspuns încă ridicate,
 - d) evaluarea inadecvată a calității datelor statistice.
2. Managementul calității statisticilor și managementul calității totale au fost parțial implementate, fapt reflectat de gradul insuficient de acoperire al rapoartelor de calitate și de documentare a statisticilor produse;
3. Cadrul legal în funcțiune – Legea nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare armonizată cu Regulamentul (CE) Nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 **privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidentiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene**, nu și-a dovedit pe deplin aplicabilitatea în ceea ce privește:
 - a) accesul dificil și, uneori, complet blocat la sursele administrative, îndeosebi la datele individuale ale persoanelor pentru construirea indicatorilor de statistică

socială prin renunțarea la anchetele clasice, mari consumatoare de timp și de resurse;

- b) lipsa departamentelor statistice în cadrul autorităților publice identificate ca producători de statistici oficiale, precum și a unor structuri descentralizate cu atribuții în domeniul statisticii oficiale și, implicit, a resurselor umane necesare; în acest cadru, se înscrie, de asemenea, și lipsa unui cadru normativ de stabilire a competențelor statistice ale autorităților publice centrale pentru domeniul statistic;
 - c) gradul insuficient de cooperare cu furnizorii, utilizatorii și cu ceilalți producători de date statistice oficiale.
4. Incapacitatea, în primele etape, de a conlucra cu mass-media, cu alți factori implicați, în special în contextul inițierii și desfășurării procesului de colectare a datelor în cadrul operațiunilor Recensământului Populației și Locuințelor – 2011;
5. Fluctuația foarte mare a personalului statistic, ca urmare a posibilităților precare de menținere în sistem a cadrelor tinere și a celor înalt calificate. La sfârșitul anului 2013 se înregistrau în sistemul INS 485 posturi vacante, aproape 30% din numărul total de posturi din schema de personal de la acea dată;
6. Cererile de date, ca sferă de acoperire, în special la nivel local, au depășit capacitatea și capabilitatea instituțională, atât sub aspectul resurselor, cât și al valorificării surselor de date complementare sistemului clasic de colectare a datelor prin cercetări statistice realizate prin esantionare;
7. Nu a fost evitată în totalitate funcționarea în paralel a sistemelor de colectare a datelor, în sistem online și clasic, conducând la incoerențe, confuzii și incertitudini în privința validității uneia sau alteia dintre datele puse la dispoziție prin sistemul practicat.

2.1.2 Situația existentă în domeniul Sistemului Informatic Statistic National

O statistică modernă nu poate funcționa în condiții de calitate, eficiență și eficacitate, fără un sistem informatic modern, adaptat ritmului de evoluție a tehnologiilor informaționale și de comunicații.

În prezent, sistemul informatic statistic al Institutului National de Statistică utilizează în activitățile sale curente o rețea de calculatoare în sediul său central și rețele de calculatoare existente în fiecare din direcțiile teritoriale de statistică. Aceste rețele sunt conectate cu sediul central INS prin intermediul unei rețele WAN (Wide Area Network).

În baza Strategiei 2008-2013, sistemul informatic statistic national a funcționat potrivit următoarelor repere:

- a) Asigurarea menținerii în stare de funcționare a întregii arhitecturi a Sistemului informatic statistic national;
- b) Interconectarea dintre sediile direcțiilor regionale și direcțiilor județene de statistică cu sediul central al Institutului National de Statistică prin rețeaua virtuală privată (VPN) a Sistemului Statistic National;
- c) Creșterea capacităților de calcul în sediul central al Institutului National de Statistică, prin continuarea virtualizării serverelor și realizarea și implementarea unui depozit central de date utilizând sistemul existent, centralizat, de stocare a datelor; procesarea întregului volum de date din Sistemul Statistic National se realizează pe echipamentele (serverele) existente în sediul central al Institutului National de Statistică;

- d) Implementarea **eSOP - Portal web de preluare online a datelor statistice** direct de la raportorii de date statistice, proiect realizat si finalizat în luna decembrie 2010 prin fonduri europene; prin acest proiect a fost îndeplinită misiunea strategică de extindere a introducerii chestionarelor electronice, cu ajutorul cărora datele statistice sunt raportate direct de către unitățile raportoare;
- e) La nivelul directiilor regionale si directiilor judetene de statistică au fost asigurate echipamente de calcul (PC-uri), necesare accesării diverselor aplicatii utilizate în sistemul statistic, mai ales prin achizitionarea acestora cu ocazia diferitelor tipuri de alegeri la nivel national si cu ocazia celor 2 recensăminte, Recensământul General Agricol 2010 si Recensământul Populatiei si al Locuintelor 2011;
- f) Proiectarea si implementarea unor solutii informatice performante de procesare a datelor statistice din cercetări statistice de mare volum, de tip recensăminte;
- g) Extinderea utilizării sistemului de analiză statistică SAS;
- h) Iesirea unor sisteme de operare pentru statii de lucru (Windows XP), servere (Windows Server 2000, 2003) sau a unor aplicatii (Windows Exchange) din productie, astfel încât pentru acestea nu se va mai furniza niciun fel de update si niciun fel de suport tehnic (începând cu anul 2014 pentru Windows XP).

În exercitarea functiilor sistemului, au fost constatate si o serie de disfunctionalități si precarități ale bazei informatice, precum:

1. degradarea fizică si morală a serverelor de domeniu din sediul central si necesitatea trecerii la un domeniu Active Directory Windows 2008 pentru a se putea implementa noi tehnologii de securitate si asigura un suport performant pentru managementul obiectelor Active Directory si alte functionalități care depind de acestea;
2. degradarea morală si fizică gravă a rețelei locale (LAN) din sediul central. Desi încă din 2008 a existat un proiect de modernizare a acesteia, reiterat anual, lipsa finanțării a făcut ca acest proiect să nu fie pus în practică nici până în prezent. Faptul că pe această rețea se implementează proiecte majore din fonduri structurale ce utilizează noi tehnologii nu duce decât la agravarea problemelor, care se acutizează si care pot duce în curând la afectarea activității de productie a datelor statistice;
3. dificultatea deschiderii fisierelor primite de la diferite organisme interne si internationale care, în activitatea curentă, folosesc ultimele versiuni ale suitelor software de birotică, beneficiind de suport hardware compatibil si de ultimă generatie. Din cauza structurii eterogene a echipamentelor hardware de care dispunem în acest moment este dificil de rezolvat această problemă, institutia noastră neavând în dotare numai echipamente care să suporte instalarea de versiuni noi ale software-ului folosit de celelalte institutii;
4. lipsa cronică de personal în activitatea de IT din cadrul Institutului National de Statistică, în special de specialisti cu înaltă calificare, reducerea permanentă a numărului de posturi de IT. Numai în anul 2013 au fost eliminate 20 de astfel de posturi;
5. lipsa acută de fonduri bugetare alocate pentru mentinerea în stare de functionare a sistemului informatic statistic national; an de an bugetul de IT al Institutului National de Statistică este diminuat.

3 Priorități, politici si cadrul juridic existent

Institutul National de Statistică si ceilalti producători de statistici oficiale generează cel mai mare volum de informatii din administratia publică din România. Datele produse în cadrul Sistemului Statistic National reprezintă un bun public care trebuie să se adreseze unui spectru extrem de divers de utilizatori, fiecare cu propriile cerinte de informare: decidenti politici, operatori economici, cercetători stiintifici si mediul universitar-academic, reprezentanti ai mass media si publicul în sens larg. Adecvarea procesului statistic si a instrumentelor de diseminare la acest scop generos este o provocare constantă pentru toate oficiile nationale de statistică din întreaga lume, în conditiile în care resursele sunt întotdeauna insuficiente. Această realitate impune o necesitate evidentă: prioritizarea activităților si a programelor multianuale si anuale în functie de cerintele de date statistice, pe de o parte, si de resursele disponibile, pe de altă parte, pentru eficientizarea proceselor statistice. Găsirea unui echilibru între cerintele utilizatorilor si capacitatea de a răspunde acestor cerinte face necesar un dialog interinstitucional constant si intens, atât în cadrul Consiliului Statistic National si Comitetul Sistemului Statistic Național , ca principale organisme de veghere asupra bunei functionări a Sistemului Statistic National, cât si în afara acestora. Efortul de prioritizare ridică alte provocări, începând cu îmbunătățirea cadrului juridic si de cooperare institutională, până la cresterea gradului de standardizare a proceselor si a infrastructurii informationale.

3.1 Prioritățile pentru perioada 2015-2020

Prioritățile statistice pentru perioada 2015-2020 definesc cadrul general al activităților propuse pentru atingerea obiectivelor strategice, în consonanță cu misiunea, viziunea si valorile noastre. Aceste priorități sunt următoarele:

1. Dezvoltarea capacității de furnizare a datelor statistice necesare pentru fundamentarea, monitorizarea si evaluarea politicilor nationale si a celor necesare punerii în aplicare a reglementărilor Uniunii Europene, în acord cu programele statistice nationale si cu cele ale Sistemului Statistic European;
2. Întărirea guvernantei Sistemului Statistic National si cooperarea în cadrul acestuia, plasând în centrul acestuia principiile fundamentale ale statisticii oficiale si ale Codului de Practici al Statisticilor Europene, pentru garantarea profesionalismului, a credibilității, promptitudinii, relevantei, confidentialității, transparente si a calității informatiilor si datelor din sfera statisticii oficiale, ca pilon fundamental al deciziilor guvernamentale, al procesului decizional, guvernantei si managementului la nivel micro si macroeconomic;
3. Modernizarea Sistemului Statistic National din perspectiva structurii, functionării, metodelor, proceselor, tehnologiilor si a infrastructurii informatice pentru a fi capabil să surprindă, să evalueze, să cuantifice si să descrie, prin mijloace statistice adaptate progreselor tehnologice, fenomenele si procesele din ce în ce mai complexe si sofisticate specifice domeniilor vietii economice si sociale, care se succed imprezibil si cu frecvente din ce în ce mai mari;
4. Îmbunătățirea substantială a cooperării si comunicării cu partenerii Sistemului Statistic National - furnizori, producători si utilizatori de date statistice - pentru a reduce sarcina de răspuns, pentru a face recunoscute rolul si importanta statisticilor oficiale, pentru a răspunde mai bine cerintelor societății si, în final, pentru mai buna prioritizare a activităților;
5. Institutul National de Statistică să devină centrul nodal al integrării surselor administrative de date în procesul statistic, ca suport pentru:

- a. reducerea sarcinii de răspuns la cercetările statistice, în particular, și a sarcinii administrative, în general;
 - b. creșterea gradului de acoperire cu date statistice a structurilor regionale și a zonelor geografice de mici dimensiuni;
 - c. a răspunde la necesitățile noi ale utilizatorilor în domenii precum globalizarea, migrația și dezvoltarea durabilă;
6. Crearea premiselor necesare soluționării dilemei scăderii în termeni absoluți a resurselor materiale și umane destinate statisticii oficiale și creșterea cerințelor în ceea ce privește volumul de date necesar utilizatorilor și a creșterii calității informațiilor, determinând implicit îmbunătățirea credibilității statisticii oficiale;
 7. Dezvoltarea nivelului de competențe și de calificare al personalului statistic, să aducem nivelul veniturilor acestora la cel al eforturilor și complexității muncii lor;
 8. Întărirea capacității direcțiilor regionale și județene de statistică pentru creșterea calității datelor colectate și pentru a răspunde într-o mai bună măsură cerințelor de date statistice ale colectivităților locale;
 9. Îmbunătățirea cooperării cu institutele naționale de statistică la nivel european și alte instituții și organizații internaționale;
 10. Îmbunătățirea cadrului legal și a structurii organizatorice a Institutului Național de Statistică.

3.2 Cadrul juridic al statisticii oficiale din România și responsabilitățile instituționale ale Institutului Național de Statistică

Statistica oficială din România este organizată și funcționează în baza Legii nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, în care sunt stipulate principiile, normele de funcționare și modalitățile de exercitare a funcțiilor ei, pentru a răspunde cerințelor societale în domenii ale activităților economice și sociale dintre cele mai variate și mai complexe. Sistemul Statistic Național cuprinde următoarele structuri:

1. *Institutul Național de Statistică (INS)*, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Guvernului, finanțat de la bugetul de stat, ale cărui organizare și funcționare sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 957/2005 republicată, cu modificările și completările ulterioare. Activitatea INS se desfășoară sub directa coordonare a Secretariatului General al Guvernului;
2. Alături de INS, principalul producător de statistici oficiale, funcționează o serie de structuri cu profil statistic sau cu profil mixt în cadrul unor ministere sau autorități publice centrale, care au în componența lor și activități statistice. Ele sunt cuprinse sub denumirea generică de „alți producători de statistici oficiale”;
3. Potrivit Legii statisticii, întreaga statistică oficială, cuprinzând implicit compartimentele sus menționate, se află sub coordonarea metodologică și tehnică a INS.

INS desfășoară activități menite să conducă la întărirea și consolidarea funcțiilor și atribuțiilor întregului Sistem Statistic Național prin:

- a) Coordonarea Sistemului Statistic Național, ca structură comprehensivă și unitară a organizării și funcționării statisticii oficiale în România;
- b) Armonizarea și alinierea statisticii naționale la Acquis-ul statistic comunitar în toate domeniile statistice și transpunerea acestuia în legislația națională specifică și în activitatea practică;

- c) Elaborarea pe baza documentelor UE (regulamente, directive, decizii, acorduri si conventii informale de tip *gentlemen agreements*) precum si a documentelor nationale cu specificitate statistică a sistemului de indicatori statistici, metodologiilor, procedurilor, standardelor de calitate, metodelor si tehnicilor de colectare, procesare, analiză si diseminare a datelor si informatiilor statistice;
- d) Asigurarea compatibilității Sistemului Statistic National cu sistemele statistice utilizate în celelalte state membre ale UE, precum si cu recomandările organismelor statistice ale ONU, precum Comisia de Statistica ONU si Conferinta Statisticienilor Europeni si ale altor organisme din structura ONU, precum si cu recomandările Comisiei de statistica a OECD;
- e) Monitorizarea aplicării standardelor de calitate în statistică bazate pe implementarea Codului de Practici al Statisticilor Europene si reglementările, normativele si instructiunile derivate din legislatia natională;
- f) Organizarea si conducerea cercetărilor statistice referitoare la fenomenele si procesele economico-sociale, realizate în conformitate cu Strategia, programele statistice multianuale si anuale aprobate de Guvern, prin hotărâri;
- g) Colaborarea si cooperarea cu furnizorii de informatii primare si cu institutiile detinătoare de registre si baze de date administrative pentru asigurarea unui sistem coerent si eficient al procesului de colectare a datelor si de folosire, prin transfer si/sau acces, a tuturor surselor de date administrative în scopuri statistice;
- h) Organizarea bazelor de date si registrelor statistice proprii, precum si a metadatelor corespunzătoare, pentru facilitarea accesului utilizatorilor la seriile de date si la datele statistice curente;
- i) Captarea cerintelor tuturor categoriilor de utilizatori în scopul satisfacerii nevoilor acestora de date si informatii statistice, precum si promovarea metodologiilor, metodelor si tehnicilor folosite la determinarea indicatorilor statistici;
- j) Participarea, ca reprezentant al României, la reuniunile internationale organizate sub egida UE si a altor organizatii internationale pe teme statistice si exercitarea rolului de unic punct de contact cu Comisia (Eurostat);
- k) Colaborarea cu toate institutiile administratiei publice centrale si, prin unitățile sale teritoriale, cu organele locale, pentru asigurarea functionării optime a Sistemului Statistic National, al evaluării contributiei pe care statistica oficială o aduce la fundamentarea politicilor economico-sociale nationale si sectoriale, precum si a relevării, prin date statistice de calitate si operative, a rezultatelor acestor politici.

Cadrul juridic al statisticii oficiale din România necesită o serie de adaptări si dezvoltări. În acest sens, Legea statisticii românești urmează a fi modificată până la sfârșitul anului 2015, urmărind, în principal, trei scopuri:

1. adaptarea la amendamentele ce vor fi operate la Legea statisticii europene (Regulamentul (CE) nr. 223/ 2009);
2. reflectarea în Legea statisticii românești a strategiilor nationale de dezvoltare, cu impact asupra statisticii oficiale;
3. introducerea de noi prevederi cu caracter normativ care să releve obiective si sarcini noi rezultate din evolutia economică si socială a României si a problematicii statisticii europene si mondiale în perioada ce s-a scurs de la finele ultimelor modificări ale Legii statisticii oficiale a României (Legea nr. 226/2009, cu modificările si completările ulterioare).

În mod concret, modificările vizează, potrivit amendamentelor Legii statisticii europene, întărirea rolului statisticii oficiale în cadrul autorităților publice naționale prin relevarea, mai pregnantă, a principiilor de transparentă, vizibilitate și de independență profesională a statisticii oficiale, accesul neîngrădit al INS la sursele de date administrative în scopul eficientizării procesului statistic, consolidarea rolului de coordonator al INS în ceea ce privește funcționarea optimă a Sistemului Statistic Național, asigurarea resurselor umane, materiale și financiare capabile să răspundă cerințelor crescânde ale utilizatorilor de date statistice, de informații statistice de calitate, prompte și adaptate evoluției societății. În același timp, modificările Legii vizează eliminarea din Lege a prevederilor care nu mai corespund situației actuale a cadrului legal în vigoare în domeniul administrației și adăugarea unor prevederi care să reflecte noile reglementări ale cadrului legal și specificitățile procesului de dezvoltare economică și socială.

4 Definirea problemei

Misiunea generală a statisticii oficiale, esențială pentru o societate democratică, este de a asigura date și informații statistice credibile, relevante și de a le difuza, la momentul oportun, societății. Rolul său devine din ce în ce mai important prin asumarea obligațiilor și responsabilităților de comensurare a impactului provocărilor majore cu care se confruntă societatea și de a sprijini eforturile factorilor responsabili în luarea de decizii pertinente bazate pe cunoaștere și pe disponibilitatea datelor statistice. În acest sens, statistica oficială joacă un rol de prim ordin în asigurarea răspunsurilor adecvate pentru monitorizarea transformărilor din societate, generate de globalizare, de presiunile demografice, de schimbările climatice, de interferențele culturale, toate acestea asociate cu necesitatea ca statistica românească să țină pasul cu dezvoltarea tehnologiilor informaționale și de comunicare.

Mai mult ca oricând, cunostintele sunt indispensabile în procesul luării deciziilor, în cadrul cărora informația statistică reprezintă o componentă majoră. În acest sens, devine importantă dezvoltarea, pe de o parte, de proiecte care să permită evaluări și cuantificări, prin indicatori statistici, ale problematicii din ce în ce mai complexe a evoluției fenomenelor și proceselor economice, sociale și de mediu. Pe de altă parte, statistica oficială se va implica intrinsec și în sfera cercetării, cu componentele ei de dezvoltare și inovare, asociate necesităților societale de comensurare a competitivității, interacțiunii între dezvoltarea economică, socială și mediul înconjurător, coeziunii sociale, distribuirii resurselor materiale și umane, a efectelor politicilor în toate domeniile. De aici rezidă necesitatea asigurării unui progres continuu al statisticii oficiale românești.

5 Obiective

5.1 Obiectiv general

Obiectivul general al Strategiei este ca Sistemul Statistic Național să satisfacă, într-o măsură cât mai largă, necesitățile de date și informații ale tuturor categoriilor de utilizatori de date statistice, să continue îmbunătățirea calității proceselor și produselor statistice prin alinierea completă la Codul de Practici al Statisticilor Europene și să implementeze managementul calității totale în statistică, având ca document suport „Viziunea Sistemului Statistic European până la orizontul anului 2020”.

5.2 Obiective specifice

Pentru atingerea obiectivului strategic general și în acord cu misiunea, viziunea și valorile promovate în Sistemul Statistic National, au fost identificate șapte obiective specifice.

1. Consolidarea structurii și funcționării coordonate a Sistemului Statistic National

Acest obiectiv privește creșterea eficacității cooperării interinstituționale și consolidarea capacității autorităților publice care fac parte din Sistemul Statistic National pentru a răspunde cu mai mare disponibilitate la noile cerințe informaționale, în conformitate cu principiile Codului de Practici al Statisticilor Europene. În acest sens, este necesară perfecționarea cadrului legal al statisticii oficiale din România, a mecanismelor de cooperare și de guvernantă a Sistemului Statistic National, precum și întărirea rolului coordonator al INS pentru integrarea statisticilor oficiale și stimularea dezvoltării statisticilor departamentale produse de ministere și alte autorități publice, urmărind obținerea de economii de scară și reducerea sarcinii de răspuns.

2. Modernizarea și eficientizarea Sistemului Statistic National

INS va continua implementarea proiectelor de dezvoltare a proceselor și metodelor de colectare și procesare a datelor, în acord cu Strategia comună a Sistemului Statistic European de implementare a Comunicării Comisiei asupra metodelor de producție a statisticilor Uniunii Europene¹.

În cadrul acestor proiecte, tehnologia informației, infrastructura tehnică și metodologiile statistice ocupă un loc central, îndeosebi în ceea ce privește armonizarea și standardizarea proceselor de producție, integrarea și reutilizarea surselor de date, prelucrarea volumelor mari de date, extinderea utilizării modelelor econometrice de estimare a datelor lipsă, optimizarea cercetărilor statistice prin sondaj, cu impact direct asupra creșterii calității datelor și a productivității muncii, reducerii sarcinii de răspuns și a costurilor operationale.

3. Extinderea utilizării surselor de date administrative în procesul statistic

Îndeplinirea acestui obiectiv contribuie la reducerea sarcinii de răspuns, a costurilor informației statistice și a paralelismelor în procesul de colectare a datelor primare, în contextul consolidării funcționării coordonate a Sistemului Statistic National și a cooperării eficiente cu autoritățile publice. INS își va extinde aria de cuprindere în sistemul statistic a surselor administrative, alăturându-se inițiativelor europene și naționale în acest domeniu. În acest proces, este necesar ca INS să fie implicat direct în proiectarea și dezvoltarea surselor administrative gestionate de autoritățile publice.

4. Dezvoltarea produselor și serviciilor statistice

INS, alături de autoritățile publice producătoare de statistici oficiale, alocă cea mai mare parte a resurselor pentru asigurarea continuității producției statistice, răspunzând cerințelor programelor statistice naționale, europene și internaționale. Cu toate acestea, cerințele de date statistice se amplifică permanent, făcând necesară o abordare adecvată și rațională de echilibrare a acestora în raport cu resursele disponibile, îndeosebi pe termen scurt și mediu. În acest context, spre exemplu, sunt necesare dezvoltarea, în cooperare cu instituțiile de resort, de indicatori mențiți să asigure monitorizarea implementării politicilor inteligente și sustenabile prevăzute în strategia Europa 2020 în

¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu asupra metodei de producție a statisticilor Uniunii Europene – document de strategie comună, prezentată la cea de a 5-a reuniune a Comitetului Sistemului Statistic European (ESSC 2010/05/6/EN)

domeniul cercetării-dezvoltării, inovării, educației, ocupării forței de muncă, energiei și schimbărilor climatice, dezvoltării societății informaționale, competitivității, combaterii sărăciei și promovării incluziunii sociale, precum și producerea de date statistice de calitate pentru a sprijini dezvoltarea, monitorizarea și evaluarea politicilor și programelor naționale și comunitare.

Un aspect important îl prezintă participarea INS cu activități specifice la construirea de către autoritățile responsabile a arhitecturii instituționale și operaționale necesare realizării sistemelor statistice de monitorizare și evaluare a îndeplinirii condiționalităților ex ante tematice și a condiționalității generale 7 privind sistemele statistice și indicatorii de rezultat, stabilite prin Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

Pentru atingerea obiectivului de dezvoltare a produselor și serviciilor statistice, direcțiile de dezvoltare strategică privesc ansamblul ariilor de producție statistică, pe întregul flux al proceselor și la nivelul întregului Sistem Statistic Național, urmând ca acțiunile concrete să fie detaliate în programele statistice multianuale și anuale.

5. Îmbunătățirea calității produselor și serviciilor statistice

Acest obiectiv specific relevă importanța implementării managementului calității totale în statistică, având ca deziderat creșterea încrederii tuturor categoriilor de utilizatori în calitatea datelor și informațiilor diseminate publicului larg de către statistica oficială din România.

Prioritățile în domeniul îmbunătățirii calității în statistică vor fi reflectate într-un program de acțiuni care vizează organizarea, conceptualizarea și implementarea mecanismelor de urmărire a procesului de îmbunătățire a calității proceselor și produselor statistice în vederea implementării efective a managementului calității totale în statistică utilizând EFQM Excellence Model (European Foundation for Quality Management). Punerea în practică a acestui program va necesita o abordare largă și eforturi sustinute în întreg Sistemul Statistic Național pentru alinierea progresivă și completă la Codul de Practici al Statisticilor Europene.

6. Dezvoltarea resurselor umane

Dezvoltarea resurselor umane ale INS este esențială pentru atingerea obiectivelor Strategiei, în concordanță cu misiunea, viziunea și valorile sale. Institutul Național de Statistică a reușit să devină un loc de muncă atractiv, făcând necesară continuarea eforturilor pentru îmbunătățirea planificării și organizării proceselor, a managementului performantei, a programelor de formare profesională și a schemelor motivationale care să faciliteze recrutarea și menținerea personalului competent în diversele arii de responsabilitate ale statisticii oficiale: producția statistică și dezvoltare metodologică, tehnologia informației și de comunicații electronice, diseminare, comunicare internă și externă, cooperare internă și internațională, servicii suport și, nu în ultimul rând, politici în domeniul resurselor umane.

Prioritățile în domeniul dezvoltării resurselor umane se concentrează pe cinci domenii principale:

- a) accentuarea abordării anticipative a politicilor de resurse umane;

- b) integrarea rapidă, eficientă a personalului nou angajat în structura și obiectivele INS;
- c) formarea profesională continuă a personalului;
- d) menținerea și dezvoltarea personalului și eficientizarea activității acestuia;
- e) implicarea INS, potrivit atribuțiilor sale, la extinderea programelor de sprijinire a dezvoltării capacității administrației publice de creare, menținere și dezvoltare a propriilor sisteme informaționale de management, îndeosebi din perspectiva funcționalităților statistice.

7. Îmbunătățirea promovării produselor și serviciilor statistice

Produsele și serviciile statisticii oficiale sunt un bun public. Satisfacerea cât mai deplină a necesităților de informare ale diverselor categorii de utilizatori, furnizarea de date statistice de un nivel calitativ cât mai înalt și creșterea accesibilității rezultatelor statisticii oficiale fac necesare o abordare a întregului flux al proceselor statistice atât din punctul de vedere al „produsului”, cât și al „utilizatorului”. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv specific, Institutul Național de Statistică va urmări, cu prioritate:

- a) extinderea și îmbunătățirea ofertei de publicații statistice, în principal a celor în format electronic, disponibile pe site-ul INS, cu un spectru din ce în ce mai larg de adresabilitate;
- b) intensificarea și diversificarea acțiunilor de dialog și consultare cu reprezentanții mijloacelor de informare în masă, ai mediului de afaceri, cu analiști și cercetători pentru prezentarea rezultatelor statistice, a aspectelor de natură metodologică ce înlesnesc mai bună înțelegere și interpretare a datelor statistice și pentru îmbunătățirea serviciilor statistice;
- c) integrarea bazelor de date online TEMPO și eDemos² în politica Open Data promovată la nivel național pentru creșterea accesibilității și gradului de utilizare a datelor statistice oficiale;
- d) implementarea de acțiuni care vizează dezvoltarea cooperării cu mediul de cercetare economică și socială și a culturii statistice.

6 Principii generale

Conceptul Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național are ca fundament respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticilor Oficiale ale Națiunilor Unite și ale Codului de Practici ale Statisticilor Europene. Principiile fundamentale pe care se bazează statistica oficială sunt următoarele:

a) independența profesională - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod independent, în special în ceea ce privește alegerea tehnicilor, a definițiilor, a metodologiilor și a surselor care urmează să fie utilizate, precum și a momentului și a conținutului tuturor formelor de difuzare, în lipsa oricărei presiuni din partea unor grupuri politice sau de interese ori din partea autorităților naționale sau comunitare, fără a aduce atingere cerințelor instituționale, cum ar fi dispozițiile bugetare privind instituțiile comunitare sau naționale ori definirea necesităților statistice;

b) imparțialitate - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod neutru, iar toți utilizatorii trebuie să beneficieze de tratament egal;

² eDemos: Sistem informațional statistic în profil teritorial.

c) obiectivitate - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate si difuzate într-un mod sistematic, fiabil si just; acest principiu implică utilizarea de standarde profesionale si etice si transparenta politicilor si practicilor urmate față de utilizatori si de respondentii la anchetă;

d) fiabilitate - statisticile trebuie să măsoare, cât mai fidel, mai exact si mai cuprinzător posibil, realitatea pe care sunt menite să o reprezinte si presupun utilizarea unor criterii stiintifice de selectare a surselor, a metodelor si a procedurilor;

e) confidentialitatea informatiilor statistice - presupune protejarea datelor confidentiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sunt obtinute direct în scopuri statistice sau indirect din surse administrative ori din alte surse si implică interzicerea utilizării datelor, în alte scopuri decât cele statistice si a divulgării ilegale a acestora;

f) eficienta costurilor – costurile, pe care le implică elaborarea de statistici, trebuie să fie proportionale cu importanta rezultatelor si a beneficiilor urmărite, resursele trebuie utilizate în mod optim, iar sarcina de răspuns trebuie redusă la minimum. Atunci când este posibil, informatiile solicitate trebuie să poată fi usor de obtinut din registrele sau sursele aflate la dispozitie.

7 Directii de actiune

Pentru realizarea obiectivului general si obiectivelor specifice vor fi întreprinse măsuri si actiuni de îmbunătățire si perfectionare a fiecărui domeniu al statisticii oficiale, dupa cum urmează:

7.1 Consolidarea structurii si functionării coordonate a Sistemului Statistic National

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv se au în vedere:

1. Perfectionarea cadrului legal si operational al statisticii oficiale pentru extinderea si întărirea rolului CSN si al COMSTAT în cadrul procesului de fundamentare, monitorizare si evaluare a rezultatelor strategiei de dezvoltare si a programelor statistice multianuale si anuale;
2. Îmbunătățirea instrumentelor si mecanismelor de guvernantă a Sistemului Statistic National pentru alinierea actiunilor la obiectivele strategice de dezvoltare, pe baza priorităților si în raport cu resursele disponibile, vizând includerea în programele statistice multianuale si anuale a unor noi teme de interes national si european;
3. Restructurarea Sistemului Statistic National prin transferul total sau partial a unor statistici specifice din domeniile statisticii sociale si economice gestionate, în prezent, de către INS, precum statistica agricolă, statistica educatiei, sănătății, mediului etc., prin atribuirea acestora altor producători de date statistice, în conformitate cu modificările si completările preconizate în contextul adaptării Legii nr. 226/2009, cu modificările si completările ulterioare si prin sprijinirea producătorilor de statistici oficiale si departamentale în procesul de formare si acumulare a competentelor care să conducă la întărirea capacității acestor autorități în domeniul statisticii oficiale;
4. Realizarea unui inventar al proceselor, metodelor si instrumentelor tehnologice, urmărind identificarea componentelor fluxului de productie statistică standardizate sau standardizabile, care pot fi implementate în Sistemul Statistic National;
5. Reproiectarea proceselor statistice pentru eficientizarea activității la nivel central si la cel al directiilor teritoriale de statistică, pe baza unei prioritizări strategice;

6. Evaluarea periodică a cooperării cu partenerii instituționali, cu un accent special pe atragerea surselor administrative în procesul statisticii oficiale, identificarea punctelor tari și a celor slabe, a bunelor practici și a măsurilor necesare pentru perfecționarea mecanismelor de cooperare interinstituțională;
7. Îmbunătățirea rolului și structurii direcțiilor teritoriale de statistică, ținând seama de noile surse de date și de cerințele de date statistice la nivelul unităților teritoriale administrative.

7.2 Modernizarea și eficientizarea Sistemului Statistic National

7.2.1 Perfecționarea, întărirea și modernizarea infrastructurii IT&C a INS

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv se au în vedere:

1. Dezvoltarea și menținerea în exploatare a întregii arhitecturi IT&C a Sistemului Statistic National;
2. Standardizarea proceselor IT, implementarea în cadrul sistemului informatic statistic national a celor mai bune practici din domeniu, în vederea îmbunătățirii performanțelor sistemului informatic statistic national;
3. Dezvoltarea și perfecționarea sistemului de comunicații dintre sediul central al INS și direcțiile teritoriale de statistică, creșterea numărului de utilizatori de postă electronică și Internet;
4. Perfecționarea managementului din domeniul infrastructurii IT: managementul configurațiilor, managementul incidentelor și al problemelor, managementul operațiilor IT, managementul procurării de tehnică de calcul;
5. Asigurarea, pe cât posibil, a unei structuri omogene din punct de vedere hardware a calculatoarelor personale utilizate în Sistemul Statistic National prin înlocuirea treptată a echipamentelor uzate cu altele de generație nouă, care să suporte ultimele versiuni software ale sistemelor de operare, pentru care se asigură în continuare suport tehnic;
6. Asigurarea utilizării unui sistem de operare unic în Sistemul Statistic National (eventual Windows 8), care să înlocuiască sistemul de operare Windows XP, pentru care a expirat perioada de suport tehnic, în aprilie 2014;
7. Reabilitarea rețelei de curenti slabi pentru echipamente IT și de comunicații electronice, în sediul central al INS ; este de preferat ca această activitate inițiată de circa 5 ani să fie finalizată cât mai repede cu putință;
8. Perfecționarea continuă a **eSOP - Portal web de preluare online a datelor statistice** direct de la raportorii de date statistice, extinderea numărului de utilizatori, mentenanță și suport tehnic aplicație eSOP; extinderea capacităților (hardware) de procesare, memorare și stocare a datelor statistice, utilizând **eSOP - Portal web de preluare online a datelor statistice**, inclusiv extindere garanție echipamente hardware;
9. Realizarea unei biblioteci virtuale (proiectare, achiziție echipament de copiere carte rară), integrarea acesteia în sistemul Bibliotecii Digitale Nationale, coordonat de Biblioteca Natională a României, ca parte a Bibliotecii Digitale Europene;
10. Dezvoltarea unei soluții integrate de introducere, validare și procesare a datelor statistice pentru anchetele în gospodăriile populației, cu utilizarea de echipamente portabile de înregistrare a datelor statistice, extinderea raportării datelor statistice de la

gospodăriile populației prin soluții web, via Internet; o astfel de soluție integrată va crea premisele schimbării tehnologiei de culegere a datelor statistice la viitoarele recensăminte ale populației și locuințelor, runda 2020-2021;

11. Dezvoltarea unei soluții integrate de încărcare și procesare a datelor statistice din Registrul populației.

7.2.2 Metodologii și procese statistice

În acest domeniu se au în vedere:

1. Continuarea și extinderea proiectelor care vizează re-proiectarea și standardizarea proceselor statistice și de prelucrare automată a datelor conform modelelor GSBPM³ și GSIM⁴, pe platforma comună de cooperare la nivel european în acest domeniu;
2. Re-proiectarea chestionarelor de colectare online a datelor și a celor pe suport de hârtie;
3. Modernizarea metodelor de colectare a datelor cu ajutorul soluțiilor mobile;
4. Integrarea surselor de date și reutilizarea surselor statistice și administrative, cu accent pe implementarea metodelor de realizare a legăturilor dintre date;
5. Dezvoltarea de metode econometrice de estimare a datelor lipsă;
6. Perfectionarea planurilor de sondaj pentru reducerea sarcinii de răspuns.

7.3 Extinderea utilizării surselor de date administrative în procesul statistic

Integrarea eficientă a surselor de date administrative în procesul statistic presupune derularea unor activități pe termen scurt, între 1 și 3 ani, și mediu, cu un orizont de 5 sau 7 ani. Etapizarea are în vedere ritmul evoluției surselor administrative în România, mediul de cooperare interinstitucională și experiența altor state membre ale Uniunii Europene în materie. Obiectivele specifice în acest domeniu privesc:

1. Dezvoltarea și consolidarea în INS a unui centru de competență pentru identificarea și integrarea surselor administrative în sistemul statistic, proiectarea și implementarea de servicii comune de colectare și procesare a datelor din surse administrative, integrate în GSBPM și GSIM, pentru creșterea gradului de utilizare a surselor administrative în procesul statistic;
2. Întărirea colaborării cu autoritățile naționale responsabile pentru administrarea surselor administrative în vederea includerii de variabile utile în producția de date statistice;
3. Extinderea rolului și atribuțiilor INS în domeniul asigurării calității surselor de date administrative, prin adaptarea cadrului legal general și operational care vizează crearea instrumentelor necesare de cooperare interinstitucională în administrația publică din România;
4. Elaborarea arhitecturii surselor administrative în Sistemul Statistic Național și construirea unui sistem de baze de date ca suport informational unitar și coerent pentru statisticile din toate domeniile vieții social-economice, care să stocheze informații longitudinale referitoare la unitățile statistice;

³ Generic Statistical Business Process Model

⁴ Generic Statistical Information Model

5. Proiectarea si implementarea instrumentelor necesare extinderii si perfectionării colectării informatiilor si datelor primare de la detinătorii de surse administrative (baze de date si registre), urmărind cresterea calității datelor administrative si a ariei de acoperire;
6. Realizarea conditiilor legale si tehnice pentru schimbul de date cu detinătorii surselor administrative;
7. Crearea si implementarea unui mecanism eficient si transparent de respectare a criteriilor de confidentialitate a datelor primare;
8. Elaborarea unui sistem de evidentiere a costurilor si beneficiilor utilizării surselor administrative, pentru evaluarea raportului cost-eficientă;
9. Crearea unei infrastructuri (baze de date) flexibile ca suport pentru furnizarea de analize spatio-temporale, prin integrarea datelor statistice relevante cu cele spatiale, din surse multiple, la nivelul unităților administrativ-teritoriale (UAT).

7.4 Dezvoltarea produselor si serviciilor statistice

Pentru îndeplinirea obiectivului strategic de satisfacere în cât mai mare măsură a cerintelor informationale ale utilizatorilor, INS , alături de ceilalti producători de statistici oficiale, asigură realizarea productiei curente pe „domenii”, a căror continuitate în functionare este esentială pentru alimentarea fondului national de date statistice. În consecință, îndeplinirea acestui obiectiv specific presupune definirea si punerea în aplicare a unor directii de actiune pe domenii statistice, prezentate în cele ce urmează.

7.4.1 Conturi Nationale; indicatori macroeconomici

1. Implementarea noilor standarde (SEC 2010) până în anul 2020. Acest orizont de implementare va permite României să adapteze sistemul statistic la noile cerinte pentru a fi în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European si al Consiliului din 21 mai 2013 privind Sistemul european de conturi nationale si regionale din Uniunea Europeană;
2. Actualizarea cadrului, mecanismelor si instrumentelor de cooperare dintre INS, Ministerul Finantelor Publice, Banca Natională a României, Comisia Natională pentru Prognoză privind dezvoltarea sistemului national pentru statistica finantelor guvernamentale conform cerintelor SEC 2010;
3. Integrarea sistemul statistic cu sistemul informatic pentru raportarea situatiilor financiare ale institutiilor publice (FOREXEBUG), în scopul utilizării informatiilor detaliate conform clasificatiei bugetare corespunzător clasificatiei COFOG nivel III, începând cu anul 2015;
4. Furnizarea indicatorilor si a rapoartelor de calitate pentru Procedura Dezechilibrelor Macroeconomice;
5. Actualizarea inventarului de surse si metode privind deficitul si datoria publică, conform noilor standarde internationale (SEC 2010, Manualul de Deficit si Datorie) până la jumătatea anului 2015.

7.4.2 Statistica preturilor

1. Implementarea cadrului legislativ european aferent statisticilor de pret si adaptarea cadrului legal national pentru a reflecta modificările intervenite la nivel european;
2. Îmbunătățirea sistemului de colectare prin adoptarea unor instrumente adaptate noilor tehnologii informationale (utilizarea dispozitivelor electronice, scanner data si a tehnologiilor Web pentru colectarea datelor);
3. Crearea unui sistem integrat de preluare a informatiilor, de productie a rezultatelor si de diseminare a datelor;
4. Reproiectarea instrumentarului si regândirea metodologiilor cercetărilor statistice din domeniul statisticii preturilor, în conformitate cu directiile de modernizare a statisticilor preturilor la nivel european;
5. Adoptarea standardelor internationale privind elaborarea datelor si metadatelor statistice din domeniul preturilor;
6. Dezvoltarea instrumentului de monitorizare a preturilor produselor alimentare;
7. Furnizarea la timp a indicatorilor din domeniul statisticii preturilor către factorii de decizie interni si internationali si publicul larg.

7.4.3 Statistici privind populatia, demografia si migratia internatională

1. Promovarea modificărilor legislative care să permită accesul INS la înregistrările individuale cu caracter personal (pe bază de Cod Numeric Personal - CNP) disponibile în sursele administrative gestionate de institutiile publice din administratia centrală si locală;
2. Pregătirea cadrului legislativ, administrativ si organizational al Recensământului Populatiei si Locuintelor din România pentru runda 2020/2021;
3. Demararea lucrărilor de pregătire a Recensământului Populatiei si Locuintelor runda 2020/2021 în conditii de reconceptualizare a sistemului de colectare a datelor în scopul eficientizării operatiilor de culegere, procesare, agregare si diseminare a rezultatelor Recensământului în conformitate cu noile norme si standarde ce urmează a fi adoptate în comun de Eurostat si Conferinta Statisticienilor Europeni (organ al Comisiei Economice pentru Europa/ONU).

7.4.4 Statistica pietei muncii

1. Organizarea si participarea activă la dezvoltarea Sistemului Statistic National în domeniul statisticii fortei de muncă astfel încât să corespundă noilor cerinte reglementate la nivel european;
2. Reproiectarea instrumentarului si regândirea metodologiilor cercetărilor statistice astfel încât să se coreleze cu strategia de modernizare a statisticii sociale la nivel european si cu noile directii de actiune în acest domeniu;

3. Valorificarea datelor din surse administrative astfel încât să permită producerea de indicatori statistici în domeniul statisticilor privind salariile în vederea reducerii sarcinii de răspuns din partea operatorilor economici.

7.4.5 Statistica educației și a sănătății

1. Adaptarea metodologiilor astfel încât să se coreleze cu noile reglementări și clasificări europene;
2. Reproiectarea instrumentarului cercetărilor statistice astfel încât să se reducă sarcina de răspuns;
3. Reproiectarea sistemului informational din domeniul statisticii sănătății în vederea îmbunătățirii calității statisticilor produse și asigurării surselor primare de date necesare producerii statisticilor europene în domeniu.

7.4.6 Statistica veniturilor și condițiilor de viață

1. Actualizarea și îmbunătățirea infrastructurii necesare realizării anchetelor în gospodăriile populației;
2. Îmbunătățirea estimatiilor pe domenii mici pentru indicatorii de sărăcie și excluziune socială prin dezvoltarea de modele econometrice dedicate;
3. Rafinarea calității estimatiilor obținute din cercetările statistice privind veniturile populației și calitatea vieții în paralel cu reducerea sarcinii de răspuns și creșterea utilizării datelor din sursele administrative;
4. Producerea de statistici comparabile prin implementarea metodologiilor armonizate la nivel european și corelate cu strategia de modernizare a statisticilor sociale europene.

7.4.7 Statistica agricolă

1. Consolidarea sistemului statistic agricol actual, prin îmbunătățirea calității datelor din domeniul statisticii agricole, astfel încât să răspundă noilor cerințe de evaluare ale Politicii Agricole Comune începând cu anul 2014 și a politicii naționale în acest domeniu vital al economiei și al îmbunătățirii condițiilor de viață ale populației;
2. Realizarea Anchetei Structurale în Agricultură 2016 și atragerea de fonduri externe pentru realizarea acesteia, actualizarea REXA și calculul Tipologiei și dimensiunii economice a exploatațiilor agricole pe baza rezultatelor acesteia;
3. Pregătirea realizării Recesământului General Agricol 2020, în condițiile unor abordări noi, în concordanță cu cele prevăzute la nivel european care să conducă la eficientizarea rezultatelor.

7.4.8 Statistica mediului

1. Consolidarea calității conturilor de mediu în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 691/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2011, privind conturile economice de mediu europene (contul emisiilor în aer, contul taxelor de mediu și contul fluxurilor materiale economie – mediu) și cu Regulamentul (UE) nr. 538/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a

Regulamentului (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene (contul cheltuielilor de protecție a mediului, contul sectorului bunurilor și serviciilor de mediu, contul fluxurilor fizice de energie), a statisticilor de mediu și forestiere;

2. Furnizarea de informații pentru implementarea Strategiei Europa 2020 în privința utilizării resurselor și a schimbărilor climatice;
3. Dezvoltarea de noi indicatori care să măsoare implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă;
4. Dezvoltarea și implementarea metodologiilor pentru domeniile:
 - a) Conturile forestiere;
 - b) Conturile fluxurilor de apă;
 - c) Conturile cheltuielilor de gestionare a resurselor naturale.

7.4.9 Statistici de întreprindere; Statistica structurală

1. Implementarea noilor concepte și metode ale cadrului general privind integrarea statisticii de întreprindere prin regândirea întregului proces de colectare, procesare, validare și diseminare a datelor statistice. Acest proces va fi aplicat statisticii structurale, statisticii societății informaționale, statisticii de conjunctură și statisticii transporturilor și comunicațiilor;
2. Dezvoltarea de noi informații statistice și îmbunătățirea celor existente pentru a răspunde obiectivelor politice de dezvoltare economică, de impact al globalizării economice. Se va avea în vedere realizarea de noi cercetări statistice privind lanțul valorii globale, în momentul în care aceasta va fi cerință a unui nou regulament european sau a unui regulament existent;
3. Furnizarea de informații pentru implementarea Strategiei Europa 2020 privind creșterea economică durabilă prin dezvoltarea de indicatori statistici care să măsoare îmbunătățirea mediului de afaceri pentru întreprinderile mici și mijlocii, dezvoltarea antreprenoriatului, infrastructură și transport inteligent și accesul la Internet în bandă largă.

7.4.10 Indicatori Economici pe Termen Scurt

1. Furnizarea de informații pentru implementarea Strategiei Europa 2020 privind creșterea economică durabilă prin dezvoltarea de indicatori statistici care să monitorizeze obiectivele inițiativelor “O Uniune a Inovației” și “Spatiul European de Cercetare (SEC)”, în care cercetătorii, cunoștințele științifice și tehnologice circulă liber și deschis;
2. Testarea și evaluarea impactului noului concept de unitate statistică ce se va utiliza în contextul implementării noului regulament FRIBS⁵ în statistica de întreprindere;
3. Dezvoltarea de statistici de calitate în domeniul energiei și schimbărilor climatice care să constituie suport pentru politicile UE și pentru cele naționale; furnizarea de informații necesare pentru monitorizarea statisticii energiei și schimbărilor climatice;
4. Dezvoltarea sistemului conturilor de energie în contextul statisticilor conturilor de mediu.

⁵ FRIBS: Framework Regulation Integrating Business Statistics.

7.4.11 Statisticile comerțului internațional cu bunuri

1. Implementarea Sistemului Statistic SIMSTAT⁶ prin crearea unei infrastructuri integrate sigure pentru schimbul de microdate de comerț intracomunitar cu bunuri între statele membre UE; realizarea proiectului pilot SIMSTAT de schimb de microdate pentru fluxul de expedieri intracomunitare de bunuri între statele membre ale Uniunii Europene;
2. Îmbunătățirea consistenței dintre statisticile de comerț internațional cu bunuri (intra și extracomunitar) și statisticile balanței de plăți;
3. Reflectarea gradului de globalizare economică utilizând datele statistice de comerț internațional cu bunuri;
4. Implementarea noului cadru legislativ aferent statisticilor de întreprindere (FRIBS); adaptarea cadrului legal național pentru statisticile de comerț internațional cu bunuri la modificările din FRIBS;
5. Integrarea statisticilor de întreprindere și comerț internațional cu bunuri în scopul creării și dezvoltării de noi indicatori statistici prin utilizarea microdatelor și a surselor administrative adiționale.

7.4.12 Sisteme integrate de indicatori statistici

1. Participarea INS, în funcție de resursele disponibile, a producătorilor de statistici oficiale și a altor parteneri instituționali în proiecte care vizează dezvoltarea de sisteme de indicatori statistici pe domenii tematice, bazate pe date spațiale integrate cu date statistice sociale, economice și de mediu;
2. Dezvoltarea funcționalităților, a ariei de acoperire și a gradului de actualitate a datelor statistice teritoriale disponibile în sistemul eDemos, în condițiile extinderii utilizării și a calității surselor administrative cu date în profil teritorial;
3. Continuarea, în parteneriat cu instituțiile responsabile și în funcție de cerințe, la dezvoltarea și întreținerea bazei de date a Indicatorilor Dezvoltării Durabile și ai Agendei Digitale pentru Europa;
4. Extinderea cooperării și a suportului tehnic acordat partenerilor instituționali pentru crearea și dezvoltarea sistemelor integrate de indicatori, din sfera statisticii oficiale și a statisticilor departamentale, necesari implementării condiționalităților ex ante tematice și a condiționalității generale 7 privind sistemele statistice și indicatorii de rezultat, stabilite prin Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

7.5 Îmbunătățirea calității produselor și serviciilor statistice

Calitatea în statistică este subiect de interes central atât la nivel național, cât și internațional, fie că ne referim la oficii naționale de statistică, fie la organizații ale Uniunii Europene sau la scară mondială. Un sistem cât mai riguros al managementului calității în statistică este menit să garanteze nu doar oficiilor naționale de statistică, ci mai ales furnizorilor și utilizatorilor că datele statistice oficiale sunt de încredere și relevante, coerente, consistente, furnizate în timp util și punctuale.

⁶ SIMSTAT: Single Market Statistics

Îmbunătățirea calității în statistică se va axa pe următoarele direcții de acțiune:

1. elaborarea unui plan de acțiuni în domeniul calității care va implica aportul, atât al conducerii și al personalului de specialitate din INS („fresh ideas”), cât și al reprezentanților diverselor instituții, membrilor CSN și ai COMSTAT, în vederea implementării principiilor Codului de Practici al Statisticilor Europene și monitorizării continue a liniilor strategice identificate;
2. planificarea periodică a diverselor activități de îndeplinit și stabilirea precisă a responsabilităților specifice fiecărui domeniu statistic, inclusiv proiectarea activităților de îmbunătățire a calității în diversele domenii statistice, urmărind cu prioritate:
 - a) proiectarea chestionarelor statistice eliminând dubla înregistrare a datelor și informațiilor solicitate în vederea reducerii sarcinii de răspuns,
 - b) reducerea sarcinii de răspuns prin extinderea utilizării surselor de date administrative prin eforturi proactive (implicarea factorilor responsabili) și prin monitorizarea unor indicatori de performanță/indicatori de calitate,
 - c) elaborarea și integrarea rapoartelor de calitate orientate spre utilizator cu cele orientate spre produs,
 - d) realizarea regulată a anchetelor de satisfacție a utilizatorilor de date și includerea acestora în rapoartele de calitate,
 - e) standardizarea proceselor de urmărire a non-răspunsurilor, de măsurare și de reducere a erorilor identificate în diversele etape ale proceselor și produselor statistice, de monitorizare a coerenței interne a datelor diseminate, a politicii de revizuire a datelor, a documentației/regulilor metodologice privind metodele de estimare și de imputare utilizate, a ajustărilor sezoniere, a codificării datelor etc.
 - f) monitorizarea și raportarea indicatorilor privind resursele umane și financiare (anchete de opinie a personalului);
3. elaborarea/îmbunătățirea procedurilor de descriere a proceselor de producție statistică și identificarea documentelor specifice pentru fiecare etapă a acestora, inclusiv descrierea metodelor de monitorizare a calității fiecărei etape a proceselor de producție statistică;
4. elaborarea de proceduri de monitorizare a calității produselor statistice;
5. revizuirea periodică a documentației privind calitatea în statistica oficială;
6. elaborarea unui plan privind revizuirea calității în statistică (audit intern și/sau extern în domeniul calității – rapoarte de audit sau autoevaluări în acest domeniu – chestionare completate de către producători, respondenți/utilizatori);
7. realizarea de cursuri de pregătire pentru anchetatori, pe baza unui manual elaborat pentru fiecare cercetare statistică în parte;
8. realizarea de programe de pregătire în statistică, oferite acelor categorii de utilizatori interesate de înțelegerea metodologiilor de calcul, a instrumentelor și standardelor utilizate în statistica oficială.

7.6 Dezvoltarea resurselor umane

Recrutarea, selectia, mentinerea unui corp de personal bine calificat si motivat sunt, pentru INS , elementele cheie pentru atingerea obiectivelor strategice de dezvoltare a Sistemului Statistic National si integrarea acestuia în procesul de transformare si modernizare continuă a societății.

Pentru dezvoltarea competentelor personalului de executie si conducere sunt avute în vedere următoarele directii de actiune:

1. Abordarea anticipativă a activităților specifice managementului resurselor umane, evitând sincopale sau fluxul masiv în angajarea de personal, prin:
 - a) previzionarea anuală a necesarului de personal;
 - b) optimizarea structurii personalului la nivelul fiecărei directii în functie de sarcinile curente si de perspectivă ale INS si nivelul necesar de comtenente;
 - c) recrutarea personalului în strânsă concordantă cu fluctuatia de personal;
 - d) lărgirea grupurilor tintă în vederea atragerii de personal nou, competitiv, de tineri performanti.
2. Integrarea rapidă, eficientă a personalului nou angajat în structura si obiectivele INS, prin:
 - a) accentuarea rolului îndrumătorilor si al mentorilor pentru noii angajati;
 - b) derularea programului de formare a personalului nou angajat pentru familiarizarea lor cu domeniile de activitate ale INS, atributiile specifice, procesele si procedurile de lucru;
 - c) actualizarea si diseminarea în cadrul INS si al Sistemului Statistic National de manuale si ghiduri de orientare profesională si a carierei;
 - d) măsuri stimulatorii si motivare superioară care să favorizeze dezvoltarea carierei prin includerea noilor angajati în colective de lucru si proiecte de dezvoltare a Sistemului Statistic National.
3. Formarea profesională continuă a personalului, prin:
 - a) dezvoltarea de programe de formare profesională în concordantă cu necesitățile de dezvoltare a competentelor la nivelul INS si cu perspectivele de evolutie în carieră, îndeosebi în domenii care privesc analiza si modelarea datelor, procesarea volumelor mari de date, noi tehnologii informatice si de comunicatii electronice, reproiectarea si optimizarea proceselor;
 - b) o politică flexibilă, eficientă a activității de formare profesională, a specializării de profil;
 - c) diversificarea stagiilor de pregătire si formare, precum si a schimburilor de experientă;
 - d) includerea noului personal cu functii de conducere în programe speciale de formare pentru cunoasterea sarcinilor decizionale, a proceselor si procedurilor specifice implicate de atributiile acestora;
 - e) dezvoltarea unui manual al “noilor manageri” .;
 - f) crearea unui corp intern de formatori competenti si motivati.;

- g) dezvoltarea programelor de formare destinate personalului din administratia publică, în special celui din cadrul institutiilor producătoare de statistici oficiale.
4. Mentinerea si dezvoltarea personalului si eficientizarea activității acestuia, prin:
- a) orientarea permanentă spre rezultate a personalului, îmbinând ridicarea standardelor de performanță cu un sistem motivational adecvat;
 - b) investigarea periodică a stării de satisfactie profesională;
 - c) accentuarea rolului evaluărilor periodice în dezvoltarea profesională individuală si orientarea carierei;
 - d) diversificarea metodelor de motivare si introducerea unor modalități specifice de recompensare a personalului;
 - e) îmbunătățirea conditiilor si a mediului de lucru;
 - f) identificare de modalități mai eficiente de cooperare internă, de consultare, dialog si comunicare prin Intranet, documentatie adecvată, întâlniri tematice pentru facilitarea distribuirii cunostintelor, lucru în cadrul echipelor de proiect;
 - g) dezvoltarea unei politici de mobilitate internă flexibilă si stimulativă, sprijinită prin dezvoltarea de standarde comune, instrumente si sisteme de documentare destinate standardizării proceselor de lucru si prin politicile de dezvoltare profesională.

În acelasi timp, dezvoltarea Sistemului Statistic National presupune existenta si dezvoltarea capacității autorităților publice, a producătorilor de statistici oficiale si departamentale, de a crea, mentine si dezvolta sistemele proprii informationale cu functionalitate statistică. Directiile de actiune avute în vedere în acest domeniu sunt următoarele:

- a) extinderea programelor de formare profesională continuă si de specializare în domenii cheie ale statisticii oficiale si departamentale, furnizate prin intermediul Centrului National de Pregătire în Statistică;
- b) realizarea unui ghid de proceduri pentru culegerea, agregarea, analiza si interpretarea datelor statistice adresat personalului cu responsabilități statistice din administratia publică centrală, cu accent pe asigurarea calității datelor statistice;
- c) crearea unei capacități interne în INS de asistentă tehnică de specialitate adresată autorităților publice centrale în sfera productiei de statistici oficiale si departamentale.

7.7 Îmbunătățirea promovării produselor si serviciilor statistice

7.7.1 Diseminarea datelor statistice

1. Cresterea volumului de informatii statistice disponibile în bazele de date online (TEMPO, eDEMOS), în scopul satisfacerii cerintelor diversificate de date ale utilizatorilor si încurajării altor producători de statistici oficiale să disemineze date statistice prin aceste instrumente;
2. Asigurarea calității si completitudinii informatiilor statistice din bazele de date si metadate statistice ale INS, puse la dispozitia publicului prin serviciile online;
3. Extinderea serviciilor de diseminare a datelor conform necesităților informationale ale utilizatorilor, inclusiv a celor contra-cost;

4. Digitizarea publicatiilor statistice realizate de INS si facilitarea accesului institutiilor administratiei publice centrale la forma digitizată a acestora.

7.7.2 Publicatii statistice

1. Redefinirea si implementarea unei politici editoriale având ca principale obiective:
 - a) îmbunătățirea calității si continutului publicatiilor statistice pe hard-copy, având în vedere includerea de analize statistice calitative; publicatiile statistice care prezintă, în principal, anexe cu date detaliate vor fi diseminate în format electronic, iar produsele cu cerere redusă vor fi abandonate;
 - b) dinamizarea activității de editare, prin adaptarea permanentă a sistemului de publicatii la cerintele pietei, inclusiv prin dezvoltarea publicatiilor electronice;
 - c) îmbunătățirea structurii, continutului si ariei de cuprindere a comunicatelor de presă utilizând tehnologiile Web, pentru facilitarea accesului si înțelegerii datelor si informatiilor statistice.
2. Modernizarea activității de concepie a publicatiilor statistice va urmări cu prioritate următoarele directii de actiune:
 - a) realizarea unor publicatii aliniate standardelor europene;
 - b) crearea unui sistem comun de publicatii la nivel regional;
 - c) reducerea termenelor de elaborare, tipărire si difuzare a publicatiilor statistice;
 - d) îmbunătățirea imaginii institutiei prin ridicarea calității publicatiilor.
3. Acordarea de asistentă tehnică producătorilor de statistici oficiale si departamentale pentru implementarea de sisteme de publicatii tematice, orientate spre nevoile de monitorizare si evaluare a politicilor si programelor sectoriale.

7.7.3 Diseminarea electronică

1. Diversificare si eficientizare, prin asimilarea unor metode si tehnici moderne care să permită accesul la bazele de date statistice agregate, în mod direct, tuturor utilizatorilor din țară si din străinătate;
2. Dezvoltarea site-ului INS prin restructurarea acestuia, astfel ca accesul la informatii să fie cât mai rapid, facil si complex.

7.7.4 Marketing si comunicare statistică

1. Creșterea gradului de încredere a utilizatorilor de date statistice în informatiile produse de INS prin realizarea de seminarii tematice explicative cu utilizatorii si în special cu presa;
2. Orientarea rezultatelor productiei de date si a serviciilor statistice prin implementarea de instrumente de depistare rapidă a produselor optime pentru utilizatori si a modalităților care să le permită acestora să intre cât mai repede în posesia lor;
3. Perfectionarea canalelor de diseminare prin:
 - a) crearea unor instrumente de informare rapidă si complexă a utilizatorilor;
 - b) crearea de profile ale utilizatorilor pentru mai buna tintire a nevoilor lor;

- c) îmbunătățirea accesului la bazele de date agregate puse la dispoziția publicului prin Internet;
- 4. Standardizarea conținutului datelor și a publicațiilor, cu accent mai mare pe o prezentare grafică mai accesibilă utilizatorului;
- 5. Dezvoltarea de facilități de căutare a publicațiilor existente și dezvoltarea consultării on-line a produselor ;
- 6. Folosirea mijloacelor Sistemului de Informații Geografice pentru publicarea datelor statistice și pregătirea publicațiilor;
- 7. Cooperarea strânsă cu „multiplicatorii de informație” - mass-media specializată, asociații profesionale, inclusiv cu cele ale statisticienilor, organizații neguvernamentale, mediul academic - pentru orientarea dezvoltării de noi produse și servicii statistice, realizarea de publicații comune și angajarea lor la formarea unei imagini statistice pozitive în societate.

7.7.5 Formarea culturii statistice a publicului

1. Extinderea cooperării cu mediul academic pentru dezvoltarea “literatiei în statistică” pentru grupe specifice de utilizatori;
2. Dezvoltarea mediului de acces liber la informații și cunoștințe pentru întregul personal al INS;
3. Plasarea comunicării cu toți actorii implicați în procesul statistic (fie furnizori de date și informații primare, fie producători de statistici, procesatori, deținători ai surselor administrative de informații statistice sau utilizatori de date) în centrul activităților de concepere, operationalizare și funcționare a sistemului de diseminare a datelor, menită să contribuie la credibilizarea statisticii oficiale;
4. Îmbunătățirea procesului de diseminare a datelor prin crearea unei arhitecturi corespunzătoare a diseminării care să cuprindă componente de restructurare și modernizare, eficientizare a modalităților de punere în circulație a datelor statistice (comunicate de presă, publicații pe suport de hârtie și electronic, conferințe de presă) și permanentizarea contactului direct cu reprezentanții ai mass-mediei și cu alți actori, inclusiv din domeniul cercetării științifice și ai mediului academic universitar;
5. Organizarea de sesiuni de comunicare, întâlniri tematice în vederea cunoașterii și înțelegerii activității statisticii oficiale.

8 Rezultatele politicilor publice

Rezultatele politicilor publice desfășurate în concordanță cu obiectivele și prioritățile strategice în perioada 2015 – 2020 vor releva creșterea capacității Sistemului Statistic Național, prin implementarea unui ansamblu coerent de proceduri de utilizare a datelor, asigurându-se la sfârșitul perioadei un sistem statistic durabil. Utilizarea surselor administrative, promovată prin politici publice și colaborări cu alte ministere și instituții implicate în procesul statistic vor consacra performanțe ridicate în ceea ce privește sporirea ratei de răspuns a furnizorilor de informații, evitarea paralelismului în colectarea de date și reducerea costurilor informației statistice. Orientate spre utilizatorii de date statistice, rezultatele politicilor publice se vor concretiza în lărgirea și diversificarea bazelor de date, facilitarea accesului liber, îmbunătățirea metadatelor și a formei de prezentare și conținutului seriilor de date.

9 Rezultatele actiunilor

Ca urmare a implementării actiunilor vizând îndeplinirea obiectivului general și a celor specifice, valorificând eficient resursele disponibile, INS va dispune de un sistem coerent și mai flexibil de producție statistică, capabil să satisfacă în cât mai mare măsură cerințele informaționale la nivel național, european și internațional, în condițiile respectării Codului de Practici al Statisticilor Europene.

10 Indicatori

Indicatorii de evaluare a rezultatelor Strategiei vor fi definiți și utilizați în cadrul programelor de monitorizare a programelor statistice naționale multianuale și anuale.

Indicatorii vor servi monitorizării și evaluării rezultatelor strategiei, urmărind îndeosebi:

- a) Reducerea sarcinii de răspuns a furnizorilor de date în medie cu 5% pe an;
- b) Creșterea gradului de acoperire a bazelor de sondaj la cel puțin 80%;
- c) Creșterea gradului de utilizare a surselor administrative pe fiecare domeniu statistic, pornind de la un nivel de referință al anului 2014;
- d) Numărul comunicatelor de presă diseminate fără erori majore să fie peste 98%;
- e) Numărul comunicatelor de presă diseminate în timp conform calendarului comunicatelor de presă să fie peste 98%.

Ca indicatori de rezultat va fi urmărită îndeplinirea direcțiilor de acțiune prin produsele/serviciile obținute în urma implementării acțiunilor prevăzute în această strategie.

11 Implicatii pentru buget

Prevederile bugetare pentru perioada acoperită de actuala Strategie cuprind activitățile de mare anvergură, care au caracter multianual, de natura Recensământului General Agricol (RGA 2020), Ancheta Structurală în Agricultură (ASA 2016) și Recensământul Populației și Locuințelor (RPL runda 2020).

Bugetele anuale pentru perioada 2015 – 2020 pentru cercetările statistice curente și alte lucrări se elaborează și se aprobă potrivit normelor în vigoare privind elaborarea Bugetului de Stat.

Buget estimativ pentru perioada 2015-2020, necesar realizării din punct de vedere informatic al Strategiei INS

Nr. crt.	Activitatea	Buget estimat (Euro, inclusiv TVA)	Termen de realizare
1	Ancheta Structurală în Agricultură (ASA 2016)	6 700 000	2015 - 2017
2	Recensământul General Agricol (RGA 2020)⁷	12 800 000	2019 - 2020

⁷ Volumul total al cheltuielilor însumează 35000 mii Euro pentru perioada 2019 – 2022.

Nr. crt.	Activitatea	Buget estimat (Euro, inclusiv TVA)	Termen de realizare
3	Recensământul Populației și Locuințelor (RPL 2021)⁸	15 000 000	2018 - 2020
4	Extinderea și consolidarea Sistemului IT al INS		
4.1	Înlocuirea treptată a echipamentelor uzate cu altele de generație nouă care să suporte ultimele versiuni software ale sistemelor de operare pentru care se asigură în continuare suport tehnic	2.000.000	2015-2018
4.2	Asigurarea utilizării unui sistem de operare unic în Sistemul Statistic National (eventual Windows 8), care să înlocuiască sistemul de operare Windows XP, pentru care a expirat perioada de suport tehnic, în aprilie 2014	1.000.000	2015
4.3	Reabilitarea rețelei de curenti slabi pentru echipamente IT și de comunicații electronice, în sediul central al Institutului National de Statistică	1.700.000	2015-2016
4.4	Mentenanță și suport tehnic, perfectionarea continuă a eSOP - Portal web de preluare online a datelor statistice direct de la raportorii de date statistice, extinderea numărului de utilizatori	200.000 (anual)	2015-2020
4.5	Extinderea capacităților (hardware) de procesare, memorare și stocare a datelor statistice, utilizând eSOP - Portal web de preluare online a datelor statistice , inclusiv extindere garanție echipamente hardware	1.000.000	2016-2017
4.6	Asigurare mentenanță și suport tehnic: licențe Oracle, închiriere licențe SAS, prelungire anuală contract pentru soluția globală antivirus conform condițiilor prevăzute în contractul cadru existent, mentenanță soluție monitorizare infrastructură informatică statistică	400.000 (anual)	2015-2020
4.7	Achiziționarea de licențe Microsoft Windows 2008 Datacenter prin care să fie acoperite licențele serverelor de pe mașinile virtuale – 8 bucăți pentru cele 8 servere de virtualizare	60.000	2015
4.8	Achiziționare discuri de rezervă pentru dispozitivul de stocare Netapp care iese progresiv din garanție, suport hardware echipamente de accelerare	100.000	2015
4.9	Realizarea și implementarea unui plan de restabilire a serviciilor și activităților de IT în caz de dezastru - Disaster Recovery	1.000.000	2017-2018

⁸ Volumul total al cheltuielilor cca 50000 mii Euro pentru perioada 2018 – 2022.

Nr. crt.	Activitatea	Buget estimat (Euro, inclusiv TVA)	Termen de realizare
4.10	Realizarea unei biblioteci virtuale (proiectare, achiziție echipament de copiere carte rară), integrarea acesteia sistemul Bibliotecii Digitale Nationale, coordonat de Biblioteca Națională a României, ca parte a Bibliotecii Digitale Europene;	50.000	2015
4.11	Extinderea rețelei de videoconferință la nivelul direcțiilor teritoriale de statistică; lărgirea ariei de teme de instruire dedicate personalului din direcțiile teritoriale de statistică prin utilizarea rețelei de videoconferință	450.000	2017-2018
4.12	Soluție integrată (hardware, software) de introducere, validare și procesare a datelor statistice pentru anchetele în gospodăriile populației, achiziționarea de echipamente portabile de înregistrare a datelor statistice, extinderea raportării datelor statistice de la gospodăriile populației prin soluții web, via Internet	5.000.000	2016-2019
4.13	Soluție informatică integrată (hardware, software) de încărcare și procesare a datelor statistice din Registrul populației	2.000.000	2016-2017
4.14	Sistem informatic integrat (soluție hardware, software) pentru procesarea datelor statistice din Recensământul Populației și Locuințelor, runda 2020	5.000.000	2019-2020
4.15	Sistem informatic integrat (soluție hardware, software) pentru procesarea datelor statistice din Recensământul General Agricol, runda 2020	4.000.000	2018-2019
4.16	Mentenanță și suport tehnic eDEMOS	200.000 (anual)	2015-2020
	TOTAL buget IT, perioada 2015-2020	27.360.000	

12 Implicatii juridice

La momentul elaborării prezentei Strategii se are în vedere inițierea de acțiuni pentru amendarea cadrului juridic existent al statisticii oficiale sau pentru elaborarea și promovarea, spre aprobare, de noi acte normative, respectiv, pentru:

1. revizuirea Legii nr. 226/ 2009, cu modificările și completările ulterioare, în vederea adaptării acesteia la Regulamentul (UE) nr. 759/2015 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 223/2009 privind statisticile europene;
2. modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 957/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în concordanță cu modificările aduse Legii nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare;

3. modificarea Legii nr. 422/2006 privind organizarea si functionarea sistemului statistic de comert international cu bunuri, ca urmare a implementării noului cadru general al statisticii europene de întreprindere.

13 Proceduri de monitorizare, evaluare

Strategia 2015-2020 si programul multianual pe aceeasi perioadă se transpun conform practicilor statelor membre ale UE definite prin politicile de ansamblu ale Uniunii Europene în programe statistice anuale care preiau si detaliază obiectivele si actiunile prevăzute, asigurându-le cadrul necesar de monitorizare: etape, termene, responsabilități, asigurarea resurselor si mijloacelor si evaluarea rezultatelor prin rapoarte anuale. Totodată, unul dintre cele mai importante elemente ale activității statistice, si anume calitatea în statistică si managementul calității în statistică vor fi asigurate prin măsurile întreprinse de către UE pe baza documentelor de bază si a deciziilor Comisiei (Eurostat) si prin preluarea si implementarea actiunilor cu caracter comun de către Sistemul Statistic National, respectiv Institutul National de Statistică.

14 Etape ulterioare si institutii responsabile

Punerea în practică a Strategiei este concretizată prin programele statistice multianuale si programele statistice nationale anuale care vor cuprinde desfășurarea concretă a actiunilor si elementele esentiale care concură la definirea sarcinilor, activităților, rezultatelor, mijloacelor, inter-operabilitatea între institutiile implicate si între compartimentele de bază ale INS, termenele, responsabilitățile si modul de implementare, ca si orizontul de timp în care o serie de actiuni – în mod deosebit Recensământul General Agricol 2020 si Recensământul Populatiei si Locuintelor runda 2020 – vor continua dincolo de orizontul 2020.

La realizarea Strategiei participă ca institutii responsabile INS, în calitate de coordonator al Sistemului Statistic National, ministerele si alte autorități ale administratiei publice centrale prevăzute în sistemul UE ca „alti producători de statistici oficiale⁹”, precum si cele care contribuie la realizarea programelor statistice în baza protocoalelor si conventiilor încheiate cu INS si în conformitate cu programele statistice nationale anuale vizate de CSN si aprobate anual prin hotărâre a Guvernului.

9

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/ess_eurostat/documents/List_other_national_statistical_authorities_IE_14112014.pdf